

ساده

۱) با توجه به داستان «دو خدمتکار»، علت آن که یکی از خدمتکاران از آن دیگری بیش تر دستمزد می گرفت، چه بود؟
پاسخ: علت این که آن خدمتکار دستمزد بیش تری می گرفت، این بود که او دقت بیش تری در انجام کارها داشت و به همین دلیل، خواجه به او دستمزد بیش تری می داد. خواجه برای امتحان کردن آن ها وقتی از هر دو درباره ی کاروان ها پرسید، پاسخ او دقیق تر و بهتر بود که این امر نشان دهنده ی دقت و ریزبینی اوست.

۲) در متن زیر غلط های املائی را پیدا کنید و بنویسید و سپس آن ها را تصحیح کنید.
 «بوته ی کدویی در کنار چنار کحن سال و بلندغامتی روید؛ در مدت بیست روز، قد کشید، از طنه ی درخت پیچ خُرد و به بالاترینشاخه ی چنار رسید. همین که خود را در آن بالا دید، باورش شد که خیلی بزرگ شده است.»

پاسخ: ۰ کحن سال ← کهن سال بلند غامتی ← بلندقامتی طنه ی درخت ← تنه ی درخت پیچ خُرد ← پیچ خورد
 ۳) هر کدام از آثار زیر به ترتیب از کدام شاعر یا نویسنده است؟ «جوامع الحکایات-چنار و کدوبن-گلدان خالی»

پاسخ: ۰ جوامع الحکایات ← محمد عوفیچنار و کدوبن ← ناصر خسرو

گلدان خالی ← نوشته ی دمی - ترجمه ی نورا حق پرست

۴) «پرنده ی کوچک با خانواده اش در صحرا زندگی می کرد. او یک روز به صحرا رفت.» کلمه ی «او» به چه کسی اشاره کرده است؟

پاسخ: «او» به پرنده ی کوچک اشاره دارد.

۵) در عبارت کدام گزینه، از نظر ساختاری واژه ای مانند «سروبن» نیامده است؟

۱) هرگز از بیدبن، رطب حاصل نمی شود. ۲) خاربن در ملک و خان هی او نشاند.

۳) کربن یک ماده ی سیاه رنگ است. ۴) گلبن های باغ زیبا شده بودند.

پاسخ: گزینه ی «۳»

در گزینه ی «۱» «بیدبن»، در گزینه ی «۲» «خاربن» و در گزینه ی «۴» «گلبن» ساختاری مانند «سروبن» (واژه + بن) دارند. توجه کنید که «کربن» در گزینه ی «۳»، یک واژه ی ساده و یک جزئی است.

۶) با توجه به داستان «چنار و کدوبن»، از کدام عبارت متوجه غرور کدوبن می شویم؟

۱) امروز، ای کدو با تو مرا هنوز، نه هنگام داوری است

(۲) جوجه را آخر یا ز می شمارند.

۳) از مردی تا نامردی یک قدم است. ۴) با یک گل بهار نمی شود.

پاسخ: گزینه ی «۲»

ضرب المثل «جوجه را آخر پاییز می شمارند» بیانگر آن است که در پایان کار نتیجه مشخص می شود و نباید زود قضاوت کرد که این ضرب المثل با بیت صورت سؤال در ارتباط است.

۱۰) حرف اضافه ی کدام جمله نادرست است؟

۱) مدرسه ی ما از خانه مان خیلی دور بود، اما من از رفت و آمد خسته نمی شدم.

۲) شاپرک از خواب بیدار شد، سپس صورتش را شست.

۳) آن ها همه جا را گشتند، بعد او را پیدا نکردند.

۴) چون کاغذی برای نوشتن نداشت، روی ماسه ها نوشت.

پاسخ: گزینه ی «۳»

آن ها همه جا را گشتند، اما / ولی او را پیدا نکردند.

۱۱) در کدام جمله، حرف ربط «هم» یا «نیز» قرار نمی گیرد؟

۱) بعضی از موجودات به صورت گروهی زندگی می کنند. زنبورها ... جزء این دسته اند.

۲) سارا گفت: «ما باید مراقب پدر و مادرمان باشیم.» مریم ... تأکید کرد.

۳) کودک به طرف مادرش دوید، ... شروع به خندیدن کرد.

۴) هر کسی درباره ی زندگی عقیده ای دارد. ما ... عقیده ی مخصوص به خود را داریم.

پاسخ: گزینه ی «۳»

بررسی گزینه ها:

گزینه ی «۱»: بعضی از موجودات به صورت گروهی زندگی می کنند. زنبورها نیز / هم جزء این دسته اند.

گزینه ی «۲»: سارا گفت: «ما باید مراقب پدر و مادرمان باشیم.» مریم نیز / هم تأکید کرد.

گزینه ی «۳»: کودک به طرف مادرش دوید، سپس / بعد شروع به خندیدن کرد.

گزینه ی «۴»: هر کسی درباره ی زندگی عقیده ای دارد. ما نیز / هم عقیده ی مخصوص به خود را داریم.

۱۲) هر کدام از آثار زیر به ترتیب از کدام شاعر یا نویسنده است؟

«جوامع الحکایات-چنار و کدوبن-گلدان خالی»

(۱) محمد عوفی- ناصر خسرو- دمی

(۲) محمد عوفی- نظامی- طیبہ دلقندی

(۳) محمد میرکیانی- نظامی- دمی

(۴) محمد میرکیانی- ناصر خسرو- طیبہ دلقندی

پاسخ: گزینه ی «۱» جوامع الحکایات ← محمد عوفیچنار و کدوبن ← ناصر خسرو

گلدان خالی ← نوشته ی دمی - ترجمه ی نورا حق پرست

(۱۳) بیت زیر با کدام ضرب المثل ارتباط دارد؟

«فردا که بر من و تو، وزد باد مهرگان / آنکه شود پدید، که نامرد و مرد کیست»

(۱) باد آورده را باد م یبرد.

(۲) جوجه را آخر پا ز می شمارند.

(۳) از مردی تا نامردی یک قدم است.

(۴) با یک گل بهار نمی شود.

پاسخ: گزینه ی «۲»

ضرب المثل «جوجه را آخر پاییز می شمارند» بیانگر آن است که در پایان کار نتیجه مشخص می شود و نباید زود قضاوت کرد که این ضرب المثل با بیت صورت سؤال در ارتباط است.

کلمات کدام گزینه به ترتیب جاهای خالی ابیات زیر را به درستی کامل می کنند؟ «سنگ کوهت و گوهر است / خاک دشتت بهتر از است مهر تو چون، شد / دور از تو نیست،»

(۱) درّ - زر - پیشه ام - اندیشه ام

(۲) زر - درّ - اندیش هام - پیشه ام

(۳) درّ - زر - اندیشه ام - پیشه ام

(۴) زر - درّ - پیشه ام - اندیشه ام

پاسخ: گزینه ی «۱»

صورت کامل ابیات عبارت است از:

«سنگ کوهت درّ و گوهر است / خاک دشتت بهتر از زر است مهر تو چون، شد پیشه ام / دور از تو نیست، اندیشه ام»

(۱۴) با توجه به داستان «گلدان خالی»، در کدام گزینه رویدادهای زیر به ترتیب اتفاق افتادن آمده است؟

الف) امپراتور، شجاعت پینگ را تحسین کرد.

ب) امپراتور می خواست برای خود جانشینی انتخاب کند.

ج) پینگ با خجالت سرش را پایین انداخته بود و منتظر بود تا امپراتور او را سرزنش کند.

(۱) الف - ج - ب (۲) ب - الف - ج (۳) ج - ب - الف (۴) ب - ج - الف

پاسخ: گزینه ی «۴»

مرتب شده ی رویدادهای صورت سؤال عبارت است از:

ب) امپراتور می خواست برای خود جانشینی انتخاب کند.

ج) پینگ با خجالت سرش را پایین انداخته بود و منتظر بود تا امپراتور او را سرزنش کند.

الف) امپراتور شجاعت پینگ را تحسین کرد.

۱۵) با توجه به داستان «چنار و کدوبن»، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) چنار، کهن سال و بلند قامت بود.

(۲) کدو در دویست روز به بلندی چنار شد.

(۳) باد مهرگان همان باد پا زی است.

(۴) وقتی پا ز می شود، بوته ی کدو از بین می رود.

پاسخ: گزینه ی «۲»

کدو در بیست روز به بلندی چنار شد.

۱۶) چرا امپراتور، پینگ را به عنوان جانشین خود معرفی کرد؟

(۱) زیرا او گلدان خالی را با خود به حیاط قصر آورده بود.

(۲) زیرا به حرف پدرش گوش داده بود و با گلدان خالی به قصر رفته بود.

(۳) زیرا دانه را در گلدان های متفاوتی کاشته و از آن نگه داری کرده بود.

(۴) زیرا شجاعت و درستکاری او از نظر امپراتور قابل تحسین بود.

پاسخ: گزینه ی «۴»

درستکاری و شجاعت پینگ برای امپراتور بسیار قابل تحسین بود، به همین دلیل او را به

۱۷) در کدام یک از ابیات زیر، کاربرد واژه های متضاد دیده می شود؟

(۱) پرسید از آن چنار که «تو، چند ساله ای؟» گفتا: «دویست باشد و اکنون زیادتی است»

۲) خندید از او کدو، که «من از تو، به بیست روز/ برتر شدم، بگو تو که این کاهلی ز چیست؟»

۳) او را چنار گفت: که «امروز، ای کدو/ با تو مرا هنوز، نه هنگام داوری است»

۴) فردا که بر من و تو، وزد باد مهرگان/ آن گه شود پدید، که نامرد و مرد کیست

پاسخ: گزینه ی «۴»

دو واژه ی «نامرد» و «مرد» در بیت گزینه ی «۴» متضادند.

۱۸) کدام گزینه مربوط به مفهوم عبارت زیر است؟

«دویست باشد و اکنون زیادتی است.»

۲) حدود دویست سال

۱) کم تر از دویست سال

۳) بیش تر از دویست سال

۳) دویست سال

پاسخ: گزینه ی «۴»

عبارت صورت سؤال یعنی از دویست سال بیش تر است، زیرا بیان شده «اکنون زیادتی»، یعنی بیش تر از دویست سال.

۱۹) سعدی شاعر بزرگ ما می گوید: «نابرده رنج گنج میسر نمی شود/ مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد»، این شعر

شما را به یاد کدام ضرب المثل می اندازد؟

۲) موش تو سوراخ نمی رفت جارو به دمش می بست

۱) فلفل نبین چه ریزه، بشکن ببین چه تیزه

۳) عاقبت جوینده یابنده بود

۳) بادآورده را باد می برد.

پاسخ: گزینه ی «۴»

معنای ضرب المثل این است که با جست و جو و تلاش می توانیم به هدف و مقصود خود دست پیدا کنیم.

متوسط

۲۰) کدام گزینه صحیح است؟

۱) شاعر شعر «چنار و کدوبن»، سعدی است.

۲) حکایت «زیرکی» نوشته ی محمد عوفی است.

۳) داستان «بازرگان و پسران» از باب سوم کتاب کلیله و دمنه بازنویسی شده است.

۴) داستان «گلدان خالی» را سوسن طاقدیس ترجمه کرده است.

پاسخ: گزینه ی «۲»

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: شاعر شعر «چنار و کدوبن»، ناصر خسرو است.

گزینه ی «۳»: داستان «بازرگان و پسران» از باب دوم (شیر و گاو) کتاب کلیله و دمنه بازنویسی شده است.

گزینه ی «۴»: داستان «گلدان خالی» ترجمه ی نورا حق پرست است.

۲۱) متن زیر با کدام ضرب المثل ارتباط بیشتری دارد؟

«محمد خودکار زیبایی را در کلاس پیدا کرد و آن را به صورت پنهانی در جیبش گذاشت؛ اما زمانی که به خانه رفت و

خواست خودکار را به برادرش نشان دهد، متوجه شد که خودکار از جیبش افتاده است.»

۱) نابرده رنج گنج میسر نمی شود. ۲) دروغ گو دشمن خداست.

۳) پیش غازی و معلق بازی. ۴) بار کج به منزل نم یرسد.

پاسخ: گزینه ی «۴»

مفهوم ضرب المثل «بار کج به منزل نمی رسد» این است که چیزی که از راه نادرست به دست آمده باشد، ماندگار

نیست که با مفهوم عبارت صورت سؤال ارتباط دارد.

۲۲) با توجه به حکایت «زیرکی» کدام گزینه نادرست است؟

۱) مردی که زرها را گم کرده بود به کسی اعتماد نداشت، به همین دلیل زرها را زیر درخت دفن کرد.

۲) ریشه ی درختی که زرها زیر آن پنهان شده بود، برای درمان بیماری مناسب بود.

۳) مردی که زرها را از زیر درخت برداشته بود، از کار خود پشیمان شد و زر را به صاحبش پس داد.

۴) این حکایت با ضرب المثل «بار کج به منزل نمی رسد» ارتباط دارد.

پاسخ: گزینه ی «۳»

وقتی حاکم فهمید که زرها نزد چه کسی است، فردی را نزد او فرستاد و با زور و اجبار طلاها را پس گرفت.

۲۳) کدام گزینه با عبارت زیر در ارتباط است؟

«نزد کسی که روی بند هنرنمایی می کند، هنرنمایی و شیرین کاری، ناچیز و بی ارزش است.»

۱) دست بالای دست بسیار است. ۲) بار کج به منزل نمی رسد.

۳) نابرده رنج گنج میسر نمی شود. ۴) پیش غازی و معلق بازی.

پاسخ: گزینه ی «۴»

کلمه ی «غازی» به معنای «بندباز» است. عبارت گزینه ی «۴» به این معناست که پیش کسی که هنر نما و بندباز است، هنر نمایکردن بی ارزش است و به چشم نمی آید.

۲۴) مترجم کتاب «گلدان خالی»، نویسنده ی داستان «زیر کی» و شاعر شعر «چنار و کدوبن» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

۱) دمی _ محمد عوفی _ نظامی ۲) نورا حق پرست _ محمد عوفی _ ناصر خسرو

۳) دمی _ سعدی _ ناصر خسرو ۴) نورا حق پرست _ سعدی _ نظامی

پاسخ: گزینه ی «۲»

کتاب «گلدان خالی» نوشته ی دمی و ترجمه ی نورا حق پرست است.

داستان «زیر کی» اثر محمد عوفی است.

شاعر شعر «چنار و کدوبن» ناصر خسرو است.

۲۵) در کدام گزینه، تعداد بیش تری نادرستی املائی وجود دارد؟

۱) زیادتى _ تلبيد _ صاحب _ مسعوليت _ جزّاب

۲) قنچه _ شرمنده گى _ مواظبت _ مطمئن _ هجوم

۳) خوشحال _ قسر _ شلوق _ شجاعت _ طبیب

۴) تهسین _ گذاشت _ مقابل _ مقدار _ مخصوص

پاسخ: گزینه ی «۲»

صورت صحیح کلمات:

گزینه ی «۱»: طلبید _ مسئولیت _ جذّاب

گزینه ی «۲»: غنچه _ شرمندگی _ مطمئن _ هجوم گزینه ی «۳»: قصر _ شلوغ

گزینه ی «۴»: تحسین _ گذاشت _ مخصوص

۲۶) مفهوم کدام مصراع یا عبارت، نادرست بیان شده است؟

- ۱) با تو مرا هنوز، نه هنگام داوری است: هنوز زمان قضاوت میان ما فرا نرسیده است.
- ۲) آن گه شود پدید، که نامرد و مرد کیست: در آن زمان مشخص می شود چه کسی واقعاً قدرتمند است.
- ۳) نابرده رنج، گنج میسر نمی شود: بدون تلاش و کوشش، نمی توان به موفقیت رسید.
- ۴) پیش غازی و معلق بازی: کار جدی را نباید به شوخی گرفت.

پاسخ: گزینه ی «۴»

مفهوم ضرب المثل «پیش غازی و معلق بازی» آن است که در برابر کسی که روی بند معلق می زند و شیرین کاری می کند، معلق زدن هنرنمایی ناچیزی است. (غازی یعنی «بندباز»)

۲۷) در بیت کدام گزینه، واژه ای وجود دارد که از نظر ساختاری مانند «کدوبن» است؟

- ۱) بعد از این دست من و دامن آن سرو بلند / که به بالای چمان از بن و بیخم بر کند
- ۲) ای گلبن جوان بر دولت بخور که من / در سایه ی تو بلبل باغ جهان شدم
- ۳) به نام طره ی دلبند خویش خیری کن / که تا خداش نگه دارد از پریشانی
- ۴) قوام دولت دنیا محمدبن علی / که می درخشدش از چهره فرّ یزدانی

پاسخ: گزینه ی «۲»

واژه ی «کدوبن» به صورت «کدو + بن» ساخته شده است. واژه ی «گلبن» در بیت گزینه ی «۲» نیز به همین صورت ساخته شده است.

۲۸) هنگام تبدیل شعر به نثر ساده، کدام یک از موارد زیر نادرست است؟

- ۱) حفظ موضوع اصلی شعر در قصّه
- ۲) بیان کردن شخصیت‌های قصه و نقش آنان
- ۳) قرار دادن همان نام شعر قدیمی بر روی قصه ی خود
- ۴) توجه کردن به جزئیات موضوع

پاسخ: گزینه ی «۳»

هنگام تبدیل شعر به نثر ساده، باید به موارد زیر توجه داشته باشید:

- ۱- موضوع اصلی شعر را در قصّه حفظ کنید.
- ۲- شخصیت های قصّه و نقش آن ها را بیان کنید.
- ۳- در تبدیل شعر به نثر، به جزئیات موضوع توجه کنید تا نوشته ی شما جذاب تر شود.

۴- نام جدیدی برای قصه ی خود انتخاب کنید.

۵- در پایان، پیام قصه را به صورت جمع بندی بنویسید.

۲۹) در متن زیر، ضمیر «او» به چه کسی اشاره دارد؟

«مردی مقداری زر داشت و چون به کسی اعتماد نداشت، آن را ببرد و زیر درختی دفن کرد. بعد از مدتی بیامد و زر طلبید، بازنیافتو با هر کس که گفت، هیچ کس درمان ندانست. او را به حاکم نشان دادند. پس نزد او رفت و چگونگی را بیان کرد.»

۱) مرد ۲) مردم ۳) دزد ۴) حاکم

پاسخ: گزینه ی «۴»

ضمیر «او» به حاکم برمی گردد.

۳۰) در کدام گزینه، از ترکیب تمام واژه ها با «بن» می توان کلمات جدید و معناداری ساخت؟

۱) سرو - ریشه - خیار ۲) نار - خار - بید
۳) باغ - چنار - کاج ۴) ساقه - گل - دانه

پاسخ: گزینه ی «۲»

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: کلمه ی «ریشه» با «بن» ترکیب معناداری نمی سازد.

گزینه ی «۳»: کلمه ی «باغ» با «بن» ترکیب معناداری نمی سازد.

گزینه ی «۴»: کلمات «ساقه» و «دانه» با «بن» ترکیب معناداری نمی سازند.

۳۱) کدام بیت با ضرب المثل زیر هم مفهوم است؟

«نابرده رنج، گنج میسر نمی شود.»

۱) چو کسی درآمد از پای و تو دستگاه داری / گرت آدمیتی هست، دلش نگاه داری

۲) آدمی را آدمیت لازم است / عود را گر بو نباشد هیزم است

۳) ز کوشش، به هر چیز خواهی رسید / به هر چیز خواهی، کماهی رسید (کماهی: هما نگونه که هست و باید باشد).

۴) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من

پاسخ: گزینه ی «۳»

مفهوم ضرب المثل صورت سؤال و بیت گزینه ی «۳» این است که انسان با کوشش و تلاش، به هر چیزی می خواهد، می رسد.

۳۲، مفهوم مثل زیر با کدام گزینه در ارتباط است؟

«دروغ گو، دشمن خداست.»

۱) هر آن کو که گردد به گرد دروغ/ ستم کاره خوانیمش و بی فروغ

۲) دروغ کس شنو با تو من بگویم راست/ نه راست است که بر عاشق تو نیست دروغ

۳) سخن گفتن من شود بی فروغ/ شود پیش او چاره ی من دروغ

۴) که گفت من خبری دارم از حقیقت عشق/ دروغ گفت گر از خویشتن خبر دارد

پاسخ: گزینه ی «۱»

تنها بیت گزینه ی «۱» با مفهوم مثل در ارتباط است.

دشوار

۳۳، با توجه به درس «چنار و کدوبن»، منظور از واژه های مشخص شده در بیت زیر به ترتیب چیست؟ «فردا که بر من و تو وزد باد مهرگان / آنکه شود پدید، که نامرد و مرد کیست»

پاسخ: بیت صورت سؤال مربوط به داستان «چنار و کدوبن» است و از زبان چنار گفته می شود، بنابراین منظور از «من»، چنار و منظور از «تو»، کدو است.

۳۴، جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

۱) پرسید از آن چنار که «تو، چند ؟»

۲) گفتا: «دویست باشد و اکنون است»

۳) خندید ازو کدو، که «من از تو، به روز

۴) برتر شدم، بگو تو که این ز چیست؟»

۵) او را چنار گفت: که «امروز،»

۶) با تو مرا هنوز، نه داوری است

۷) فردا که بر من و تو، وزَد باد

۸) آنگه شود پدید، که نامرد و کیست.»

پاسخ:

۱) ساله ای

۲) زیادتی

۳) بیست

۴) کاهلی

۵) ای کدو

۶) هنگام

۷) مهرگان

۸) مرد

۳۵) در متن زیر، چند واژه از نظر املائی نادرست است؟

«پدر پینگ، از داخل حیات، حرف های آن ها را شنید و گفت: پسرَم، تو زهْمَت خودت را کشیده ای. بهتر است با همین گلدانپیش امپراتور بروی.»

پاسخ:

صورت صحیح کلمات نادرست: حیاَط _ زحْمَت

۳۶) در متن زیر، ضمیر «او» به چه کسی اشاره دارد؟

«مردی مقداری زر داشت و چون به کسی اعتماد نداشت، آن را ببرد و زیر درختی دفن کرد. بعد از مدتی پیامد و زر طلبید، بازنیافتو با هر کس که گفت، هیچ کس درمان ندانست. او را به حاکم نشان دادند. پس نزد او رفت و چگونگی را بیان کرد.»

پاسخ: ضمیر «او» به حاکم برمی گردد.

۳۷) با توجه به درس «چنار و کدوبن»، منظور از واژه های مشخص شده در بیت زیر به ترتیب چیست؟

«فردا که بر من و تو وزد باد مهرگان/ آنگه شود پدید که نامرد و مرد کیست؟»

پاسخ: بیت صورت سؤال مربوط به داستان «چنار و کدوبن» است و از زبان چنار گفته می شود، بنابراین منظور از «من»، چنار و منظور از

۳۸) مانند نمونه کامل کنید: «خارُبُن یعنی ریشه ی خار»

۱۰) الف، نارُبُن یعنی: ب) چنارُبُن یعنی:

پاسخ:

الف، نارُبُن یعنی: یعنی ریشه ی نار ب) چنارُبُن یعنی: یعنی ریشه ی درخت چنار

۳۹) معنی بیت زیر را بنویسید.

«او را چنار گفت: که امروز ای کدو با تو مرا هنوز، نه هنگام داوری است.»

پاسخ: چنار به او (کدو) گفت: «ای کدو! امروز هنگام قضاوت و داوری من با تو نیست.»

۴۰) پیام درس «چنار و کدوبن» چیست؟

پاسخ: پیام درس «چنار و کدوبن» آن است که نباید ظاهر بین باشیم و زود قضاوت و داوری کنیم.

۴۱) ساختار کدام واژه با بقیه تفاوت دارد؟

۲) کاربن ۳) گلبن ۴) بیدبن

پاسخ: کلمات گزینه های «۱»، «۳» و «۴» از «اسم + بن» ساخته شده اند. اما کلمه ی «کاربن» به این صورت ساخته نشده و یک جزیی و ساده است.

۴۲) اگر چهار عبارت زیر را بر اساس داستان «چنار و کدوبن» مرتب کنیم، کدام عبارت در جایگاه دوم قرار می گیرد؟

الف) فردا که بر من و تو، وزد باد مهرگان/آنکه شود پدید، که نامرد و مرد کیست

ب) نشنیده ای که زیر چناری کدوبنی بررست؟ (روید)

ج) پرسید از آن چنار که «تو چند ساله ای؟»

د) امروز، ای کدو با تو مرا هنوز، نه هنگام داوری است

پاسخ:

ب) نشنیده ای که زیر چناری کدوبنی بررست؟

ج) پرسید از آن چنار که «تو چند ساله ای؟»

د، امروز، ای کدو با تو مرا هنوز، نه هنگام داوری است

الف، فردا که بر من و تو، وزد باد مهرگان/ آنگه شود پدید، که نامرد و مرد کیست

۴۳، کتاب «جوامع الحکایات» توسط چه کسی نوشته شده است؟

پاسخ: کتاب «جوامع الحکایات» توسط «محمد عوفی» نوشته شده است.

۴۴، چه تعداد از کلمه های زیر می توانند با بخش «بُن» ترکیب شده و کلمه ی معنادار بسازند؟

«بید - خار - درد - سار - چنار - دام»

پاسخ: به انتهای کلمه های «بید، خار و چنار» می توان بخش «بُن» را اضافه کرد و کلمه های معنادار «بیدبُن، خاربُن و چناربُن» را ساخت.

۴۵، در بین کلمات زیر، چند کلمه اشتباه معنا شده است؟

«گزند: آسیب- غفلت: بی خبری- تالاب: رودخانه- بحر: دریا- گرمابه: جای گرم- هلاک: نابودی- بلندآوازه: صدای بلند- بیم: ترس- تأملکردن: طاقت آوردن»

پاسخ: معنی صحیح کلماتی که نادرست معنا شده اند:

تالاب: جایی که آب در آن جمع شود و بماند، برکه، آبگیر/ گرمابه: حمام/ بلندآوازه: مشهور، معروف/ تأمل کردن: اندیشیدن

۴۶، در هر گروه یک کلمه با بقیه متفاوت است، آن را پیدا کنید و جدا بنویسید.

تصویر - تصوّر - متصوّر - صدور مانع - منافع - منع - ممانعت صلح - صلاح - سلاح - صالح

.....

پاسخ:

تصویر - تصوّر - متصوّر - صدور مانع - منافع - منع - ممانعت صلح - صلاح - سلاح - صالح

صدور منافع سلاح

۴۷، معنی و مفهوم عبارتهای زیر را به زبان ساده تر بازنویسی کنید.

الف، هر که در این چند خصلت کاهلی بورزد، به مقصد نرسد.

.....

ب، فردا که بر من و تو، وزد باد مهرگان / آنکه شود پدید، که نامرد و مرد کیست.

.....

پاسخ:

الف، هر که در این چند خصلت کاهلی بورزد، به مقصد نرسد.

هر کس در این چند ویژگی تنبلی کند به هدف خود نمی رسد.

ب، فردا که بر من و تو، وزد باد مهرگان / آنکه شود پدید، که نامرد و مرد کیست.

فردا که باد پاییزی بر من و تو بوزد معلوم می شود که مقاوم و ضعیف چه کسی است.

۴۸، اگر چهار عبارت زیر را بر اساس داستان «چنار و کدوبن» مرتب کنیم، کدام عبارت در جایگاه سوم قرار می گیرد؟

الف، فردا که بر من و تو، وزد باد مهرگان / آنکه شود پدید، که نامرد و مرد کیست

ب، نشنیده ای که زیر چناری کدوبنی بر رست؟ (روید)

ج، پرسید از آن چنار که «تو چند ساله ای؟»

د، امروز، ای کدو با تو مرا هنوز، نه هنگام داوری است

پاسخ:

ب، نشنیده ای که زیر چناری کدوبنی بر رست؟ ج، پرسید از آن چنار که «تو چند ساله ای؟»

د، امروز، ای کدو با تو مرا هنوز، نه هنگام داوری است

الف، فردا که بر من و تو، وزد باد مهرگان / آنکه شود پدید، که نامرد و مرد کیست

۴۹، در عبارت زیر، چند حرف پیوند (ربط) وجود دارد؟

«پرستو های جوان در بهار و تابستان، زندگی خوب و آرامی دارند. جوجه های آن ها هم در کنارشان به راحتی زندگی

می کنند. در

زمستان و پاییز آن ها باید کوچ کنند؛ جوجه ها نیز به همراهشان به پرواز درمی آیند. در این سفر طولانی خطرهای

بسیاری وجود دارد.»

پاسخ:

در متن صورت سؤال، یک حرف ربط «هم» و یک حرف ربط «نیز» وجود دارد. (در این متن، حروف «و» حرف عطف هستند.)

۵۰، چه تعداد از عبارات زیر در مورد داستان «چنار و کدوبن» درست است؟ الف) سن کدوبن بیست روز بود.

ب) چنار زمان داوری را هنگام باد پاییزی می دانست.

ج) منظور از «مرد» در عبارت «آنگه شود پدید، که نامرد و مرد کیست»، چنار است.

د) کدوبن، چنار را تنبل و سست تصوّر می کرد.

پاسخ: هر چهار عبارت ذکر شده در مورد «داستان چنار و کدوبن» درست است.

۵۱، به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید.

الف) عمر درخت چنار و بوته ی کدو در داستان چقدر بود؟

ب) به نظر شما حق با چنار بوده یا بوته ی کدو؟ (دلیل بیاورید.)

پاسخ:

الف) عمر درخت چنار در داستان بیش از ۲۰۰ سال است و عمر بوته ی کدو در داستان ۲۰ روز.

ب) حق با درخت چنار بود، زیرا درست است که بوته ی کدو در بیست روز بزرگ شد اما هنگامی که باد پاییزی بر آن دو بوزد کدو خشک می شود و از بین می رود اما چنار همچنان باقی می ماند.

۵۲، متن را خوانده و زیر حروف ربط خط بکشید.

«یکی از پادشاهان ایران، طبیب ماهری را به خدمت رسول اکرم (ص) فرستاد. طبیب یک سال در آن سرزمین بود، اما کسی بر ایمعالجه به او مراجعه نکرد. او نزد پیامبر (ص) شکایت کرد و گفت: «مرا برای خدمت به مردم و معالجه به اینجا فرستاده اند. ولیدر این مدت کسی نزد من نیامده تا به او خدمتی کنم.»

پاسخ:

«یکی از پادشاهان ایران، طبیب ماهری را به خدمت رسول اکرم (ص) فرستاد. طبیب یک سال در آن سرزمین بود، اما کسی بر ایمعالجه به او مراجعه نکرد. او نزد پیامبر (ص) شکایت کرد و گفت: «مرا برای خدمت به مردم و معالجه به اینجا فرستاده اند. ولیدر این مدت کسی نزد من نیامده تا به او خدمتی کنم.»

۵۳، با توجّه به حکایت «زیرکی» کدام گزینه درست است؟

۱) مردم حاکم را به مرد مال باخته معرفی کردند.

۲) درمان بیماری خاصی در آن درخت بود.

۳) مرد مال باخته برای درمان نزد حاکم رفت.

۴) مرد بیمار به راحتی زر را به حاکم باز پس داد.

پاسخ: گزینه ی «۳»

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: مردم، مرد را به حاکم معرفی کردند.

گزینه ی «۲»: درمان بیماری در ریشه ی درخت بود.

گزینه ی «۴»: حاکم به نرمی و درشتی زر را بستد.

۵۴) کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«فردا که بر من و تو، وزد باد مهرگان / آنکه شود پدید، که نامرد و مرد کیست»

۱) تا بدین دام و رسن های هوا / مرد تو گردد ز نامردان جدا (رسن: طناب و ریسمن)

۲) هر که بی باکی کند در راه دوست / رهن مردان شد و نامرد اوست

۳) واصفان را وصف او درخورد نیست / لایق هر مرد و هر نامرد نیست (واصفان: وص فکنندگان- درخورد: شایستگی)

۴) نامرد به چیزی نخرد مردان را / مردی باید که قدر مردی داند

پاسخ: گزینه ی «۱»

در بیت گزینه ی «۱» نیز مانند بیت بیان شده در صورت سؤال بر این نکته تأکید شده که در هنگام سختی ها و

مشکلات است کهمی توان انسان ها را شناخت و مرد و نامرد را از هم تشخیص داد.

۵۵) در پایان درس «گلدان خالی»، امپراتور، پینگ را برای داشتن دو ویژگی تحسین می کند. در کدام گزینه به یکی از

این ویژگی ها اشاره شده است؟

۱) وفاداری و حق گویی نه کار هر کسی باشد.

۳) در زیر کی چو مویی پیدا میان شیری.

پاسخ: گزینه ی «۲»

امپراتور، پینگ را برای درستکاری و شجاعتش تحسین کرد. در گزینه ی «۲» از صفت درستکاری سخن گفته شده است.

۵۶، در بین کلمات زیر، چند کلمه اشتباه معنا شده است؟

«گزند: آسیب- غفلت: بی خبری- تالاب: رودخانه- بحر: دریا- گرمابه: جای گرم- هلاک: نابودی- بلندآوازه: صدای بلند- بیم: ترس- تأملکردن: طاقت آوردن»

(۱) شش (۲) پنج (۳) چهار (۴) سه

پاسخ: گزینه ی «۳»

معنی صحیح کلماتی که نادرست معنا شده اند:

تالاب: جایی که آب در آن جمع شود و بماند، برکه، آبگیر / گرمابه: حمام / بلندآوازه: مشهور، معروف / تأمل کردن: اندیشیدن

۵۷، کدام گزینه، جزء مواردی که در مراحل شعرخوانی باید رعایت شود، نیست؟

(۱) آرام و بی صدا بازخوانی کردن

(۲) انتخاب لحن و آهنگ مناسب

(۳) توجه به علاقه ی مخاطب در انتخاب شعر

(۴) استفاده از حرکات دست و صورت هنگام خواندن

پاسخ: گزینه ی «۳»

«توجه به علاقه ی مخاطب»، جزء موارد مربوط به شعر خوانی نیست.

۵۸، در عبارت زیر، چند حرف پیوند (ربط) وجود دارد؟

«پرستوهای جوان در بهار و تابستان، زندگی خوب و آرامی دارند. جوجه های آن ها هم در کنارشان به راحتی زندگی می کنند. در زمستان و پاییز آن ها باید کوچ کنند؛ جوجه ها نیز به همراهشان به پرواز درمی آیند. در این سفر طولانی خطرهای بسیاری وجود دارد.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

پاسخ: گزینه ی «۲»

در متن صورت سؤال، یک حرف ربط «هم» و یک حرف ربط «نیز» وجود دارد. (در این متن، حروف «و» حرف عطف هستند.)

۵۹، در ابیات زیر، چند کلمه وجود دارد که از نظر ساختاری مانند «کارگر، یادگار و خیاربن» هستند؟

الف، ما را همه شب نمی برد خواب / ای خفته ی روزگار دریاب

ب، ز آغاز طلوع تا به نیمه ی شب / در کار بود چو مرد جادوگر

ج، سخن را سر است ای خردمند و بن / میاور سخن در میان سُخُن

د، برش چون بر شیر و رخ چون بهار / ز مشک سیه کرده بر گل نگار

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

پاسخ: گزینه ی «۳»

کلمه ی «روزگار» ساختاری مشابه «یادگار» و کلمه ی «جادوگر» ساختاری مشابه «کارگر» دارد.

۶۰، در بیت کدام گزینه، کلمه ای وجود دارد که ساختاری مانند کلمه ی «چناربن» دارد؟

(۱) بنگر یکی بر آسمان بر قله ی روحانیان / چندین چراغ و مشعله بر برج و بر باروی او

(۲) پدر خنده بر گریه ام زد که هان! / وطن داری آموز از ماکیان

(۳) منم ابرو تویی گلبن که می خندی چو می گریم / تویی مهر و منم اختر که می میرم چو می آیی

(۴) مه روشن میان اختران پنهان نمی ماند / میان شاخه های گل مشو پنهان که پیدایی

پاسخ: گزینه ی «۳»

در گزین هی «۳»، واژ هی «گلبن» ساختاری همانند «چناربن» دارد.

۶۱، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) داستان «بازرگان و پسران» بازنویسی از باب دوم کتاب کلیله و دمنه است.

(۲) داستان «چنار و کدوبن» اثر ناصر خسرو است.

(۳) داستان «گلدان خالی» اثر دمی با ترجمه ی حسین سیدی است.

(۴) حکایت «زیرکی» بازنویسی از جوامع الحکایات، اثر محمد عوفی است.

پاسخ: گزینه ی «۳»

داستان «گلدان خالی»، اثر دمی با ترجمه ی نورا حق پرست است.

۶۲، در کدام گزینه، معنای یکی از واژه ها نادرست است؟

۱) مهرگان: پا ز _ تحسین: آفرین گفتن

۲) کاهلی: بی اعتنایی _ اشارت: نشان دادن

۳) فضیلت: برتری _ پسندیده: نیکو

۴) مودی: آزاردهنده _ خصلت: ویژگی

پاسخ: گزینه ی «۲»

۶۳، معنی ضرب المثل «پیش غازی و معلق بازی» در کدام گزینه آمده است؟

۱) هیچ گاه نزدیک یک غاز نباید بازی کرد.

۲) هیچ وقت نباید کسی را که داوری و قضاوت می کند، مسخره کرد.

۳) هنرنمایی و شیرین کاری پیش کسی که بندباز است، ناچیز می باشد.

۴) نباید کنار جنگجوها از جنگ بترسیم.

هنرنمایی و شیرین کاری پیش کسی که بندباز است، ناچیز می باشد. (غازی: بندبازی)

پاسخ: گزینه ی «۳»